

(ZEITUNGSDRUCKSACHE)

Рік II. ч. 93. (249) Субота, 3. травня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і за кордоном: місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол., 5 чеських корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

Велика акція нім. летунства

БЕРЛІН, 2. V. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

У **Греції** відділи німецької армії продовжують очищувати південний **Пельопонез** від розбитих ґруп британських, грецьких і сербських військ. Підчас атак на залив **Суда** на **Креті** німецькі літаки важко ушкодили бомбами один великий корабель-цистерну й 2 великі торговельні кораблі.

У **Північній Африці** дії німецьких та італійських пробоєвих відділів закінчилися місцевими успіхами. Німецькі та італійські боєві спадні літаки затопили в порті **Тобруку** один торговельний корабель, містоти **5.000 тон** і поважно знищили та спричинили великі пожежі укріплень довкола **Тобруку** і **Форт Палястріон**. Стежні літаки переводили успішну акцію, знищили одну радіовисильню, полеві укріплення та зосереджені самоходи й панцирні вози.

Минулої ночі німецькі боєві і спадні літаки знову заатакували з добрим вислідом пристань **Ля Валетта** на **Мальті** й летовище **Венеція**. Ранком 1. V. німецькі летуни зістрілили в летунських боях над тим островом 3 ловецькі літаки типу Гюрикен.

Підводний човен під проводом капітана-поручника Геслера повідомив про затоплення одного ворожого корабля містоти 7.000 тон. Таким чином згаданий човен затопив досі у свойому теперішньому рейсі **42.659** тон ворожого торговельного тонажу.

Німецьке летунство успішно атакувало портові обєкти на південному й східному побережжі **Англії**. Німецькі стежні літаки важко ушкодили підчас своїх збройних летів один більший торговельний корабель на морі біля Англії. Вночі на 1. травня німецькі літаки затопили біля східнього побережжя **Шкотії** один торговельний корабель містоти 1000 тон і так важко ушкодили два інші торговельні кораблі та один контрторпедовець, що треба вважати, що вони за тонули.

Минулої ночі слабші ворожі летунські сили скинули в різних місцях північної Німеччини та в передміських дільницях столиці Німеччини розривні й запальні бомби. Вони не спричинили ніяких шкід, що мали би військове чи господарсько-воєнне значіння. Було кілька осіб вбитих або ранених між цивільним населенням.

У летунських боях над Мальтою поручник Мінхеберґ осягнув свою 39-ту і 40-ву перемогу.

—o—

Італійські успіхи на грецьких водах

РИМ, 2. V. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

Ескадри летунства та частини спадунів під охороною ескадр бомбовиків і ловецьких літаків обсадили вчора острови **Кефаленія** й **Занте**. Сьогодні рано відділи піхоти, що виплили з Альбанії, висіли на острові **Санта Мавра**.

Італійські та німецькі боєві літаки продовжали свої нищительські атаки на базу в **Ля Валетта**. Спричинено великі знищення й пожежі.

На **Еґейському морі** італійські торпедні човни заатакували ворожий морський транспорт, що плив під сильною охороною. Влучно поцілено торпедами один кружляк і один великий контрторпедовець. Не зважаючи на сильний артилерійський вогонь, італійські торпедні човни вернулися неушкоджені до своїх баз.

Один з італійських розвідчих літаків, що вислідив транспорт під охороною та був заатакований 5 англійськими літаками, зістрілив 2 англійські машини й неушкоджений вернувся до своєї бази.

В **Північній Африці** італійські й німецькі розвідчі частини розпорошили ворожі сили на схід від **Солюму** та знищили при тому панцирні самоходи. Ескадри італійського й німецького летунства знов заатакували в безупинних налетах укріплення й пристань у **Тобруці**.

У **Східній Африці** йдуть бої на різних відтинках, особливо на відтинку **Аляджі**. В **Ассабі** затонув один ворожий помічний кружляк, що наїхав на міну.

Німецька фльота на Індійському океані

НЮ-ЙОРК, 2. V. — В останньому часі німецькі торговельні контрторпедовці затопили на Індійському океані 8 кораблів. Затоплені кораблі переважно везли до Англії харчі. Це кораблі: „Сіти оф Баґдад", містоти 5.706 тон, „Кінґ Сіти" 4.744 тон, „Саентист" 6.199 тон, „Біґерті" 5.800 тон, „Етелькінґ" 9.557 тон, „Кеннеді" 7.769 тон, „Комисер Ремел" 1.061 тон і „Дурмітор", містоти 5.625 тон.

Німецькі далекострільні гармати

ОБСТРІЛЮЮТЬ АНҐЛІЙСЬКЕ ПОБЕРЕЖЖЯ

НЮ-ЙОРК, 2. V. — Як подає Ройтер через радіо, німецькі батерії далекострільної артилерії, уставлені на французькому побережжі, обстрілювали ґранатами у вівторок продовж 7 годин анґлійське побережжя. Це було одне з найважчих досі бомбардувань з дуже великим засягом. Великі стрільна летіли від ранку майже до вечора.

Американський сенат проти конвоїв

УОШИНГТОН, 2. V. — Комісія закорд. справ американського сенату 13 голосами проти 10 відкинула предложення її законопроект про морські конвої. Таким чином не вдалася спроба сенаторів Тобсая й Ная, що хотіли цю справу унезалежнити від рішення парляменту.

—o—

Бій за Середземне море

(Від нашого кореспондента)

Кінець квітня 1941.

Становище на Атлантійському океані стає для Анґлії з кожним днем грізніше. Не лише німецька повітряна фльота, підводні та швидкоплавні човни, але й важка морська фльота щораз дошкульніше утруднюють підвіз усього необхідного до анґлійського острова. Розкинена для охорони сполук анґлійська фльота заслаба на кожному окремому пункті, щоби перешкодити німецькій акції.

Проблематична допомога Злучених Держав Північної Америки не може прийти на острів який не дає безпечних баз і власним силам. Усе це примусило великобритійську політику зачати підготовляти великий офензивний плян, розбитий мабуть на етапи, з яких один саме тепер трагічно закінчився — в Атенах. Щоб унеможливити реальну співпрацю Японії з державами оси, Анґлія перекинула всі свої резерви, щоб опанувати східню Африку, цебто забезпечити собі володіння над Індійським океаном та Червоним морем.

Водночас, не дивлячись на половинність перших успіхів в Абисинії, де завзяття спротив ставить не більше, як 120-тисячна італійська армія, розкидана на величезних фронтах, почала Анґлія другий крок офензивного пляну, спрямований на обезкровлення Італії та заволодінням Середземним морем. Одночасно збільшився анґлійсько-грецький натиск в Альбанії. — Очевидно, що вся ця акція була образована теж на зовнішний ефект, без огляду на сутню стратеґічну вартість, бо треба було й перед власними анґлійськими землями й перед американською опінією похвалитися якими-небудь успіхами. Ці успіхи, очевидячки, так захопили політиків в Анґлії, що вони, не зважаючи на перші познаки німецької протиакції (поява повітряних сил Німеччини над середземноморським театром), рішили на весну активізувати підготову до реалізації третього свого офензивного етапу.

Цим третім етапом, чи пак третім „переможним" анґлійським фронтом, мав стати Балкан. Пішла жвава аґітація в Юґославії, анґлійські аґенти намагалися засіяти неспокій навіть у Румунії і Болгарії. Можливо, що анґлійським наївним політикам ввижалась уже віднова другої „Малої Антанти". Анґлійська пропаґанда говорила про терен 500.000 кв. км., пригожих для десанту „американської допомоги" й своїх кольоніяльних континґентів, про два міліони юґославянських та міліон грецьких вояків, за якими — „заохочуючи їх до бою" — мали рушити коло пів міліона новозеляндських, північно-африканських, канадійських та може й рузвелтівських континґентів! Ця маса мала наступати по стратеґічному напряму Сальоніки — Скопле — Білгород. Очевидно, що одночасно мала (як собі думали в Лондоні) розпочатись в Німеччині „революція". Плян був справді „широкий", але він був занадто прозорий, щоб про нього не знали й держави оси, він був теж

надто наївний, паперовий та авантурницький, щоб міг бути реальним.

Перше, що вказувало на підготову широкого контр-маневру, було приєднання Болгарії до пакту трьох, головне вхід до неї німецьких військ, який не лише ліквідував плян якихось заворушень у тій частині Балкану, але й ставив під пряму загрозу цілу операційну лінію Сальоніки—Білгород.

Треба було вже тоді зрозуміти, що конюнктура змінилася, що ще перед початком акції було вже запізно її починати та що тому краще було б відмовитися від того балканського етапу. Але є типи газардників (особливо, коли ризикують чужим!), люди зі „спортовим почуттям", що біжать й тоді, коли не стає духу та ще лекше посилають бігти інших, є мрійники, що хочуть реально дивитися на невигідний їм склад обставин. Такі люди дуже небезпечні у політиці, особливо, коли вона перейшла вже в царину збройного вирішення. Такі люди стоять, очевидячки, нині у проводі англійського народу.

Спроба розумніших сербських політиків оминути участь у програній уже операції приступленням до пакту трьох — не вдалася. Англія почала перекидати свої війська з північної Африки до Греції. Не спинило цієї акції те, що німецько-італійські штаби відкинули англійські війська за єгипетський кордон. У Сербії розгойдані й розаґітовані маси вийшли на вулицю та разом із хлопчиком, що дав себе заманити королівською короною, і авантюрниками ґенералами, які ще не перевелися в світі, не дивлячись на досвіди світових воєн, почали отверто провокувати Німеччину. Ця сербська акція відразу створила коло 780 кільометрів нового фронту та дала (теоретично) змогу приблизити англійські летунські бази на 200 км. до Відня, 320 до Брна, 500 до Праги, отже поставила в небезпеку летунського обстрілу ті центри німецького життя.

До 2-ох тижнів ця небезпека минула разом із споминном про неї. Перестала існувати югославянська та грецька армія, а югославянський і грецький королі збільшили колекцію екс-монархів, що втратили свої престоли задля гарних англійських очей.

Вже нема чого говорити про англійські летунські бази на европейському континенті. Чорні хрести німецьких летунів, здіймаючись з нових балканських баз, дбають за те, щоб спасло своє життя якнайменше англійців. Швидко не буде, крім військових полонених, інших англійських вояків на Середземному суходолі.

Бій за середній басейн Середземного моря закінчений. Починається бій за Суез. У цьому бою буде ще кілька етапів: закріплення на берегах Еґейського моря, опанування цього моря, бої, при яких тисячеліття глядітимуть з висот пірамід на прапори зі свастикою, як дивилися на прапори Наполеона. Але в цьому бою, що тепер розпочинається, Англія не має вже вигідних позицій.

Всеволод Петрів.

ІРЛЯНДІЯ НЕ ПРОДАСТЬ СВОЄЇ СВОБОДИ

ДАБЛІН, 2. V. — Міністер прохарчування Ірляндії Лемас заявив про право вибору ірляндського народу між браком харчів і вдержанням невтральности підчас війни:

„Не можемо продати нашого права до суверенної контролі нашої землі й то нашого квадратного цаля тієї землі та нашого права свобідно рішати про невтральність нашої політики взаміну за чай, муку, нафту, вуголь, або щось у тому роді. Не думаю, щоб ми вагалися у виборі між харчами й невтральністю. Теперішні харчеві трудноші — це невідхильні наслідки війни, що скінчаться разом із війною".

ДОПОМОГА НЕЗАМОЖНИМ У БОЛГАРІЇ

Посадник Софії заявив, що підготову до видержавлення землі довкруги болгарської столиці бідним і їх родинам уже закінчено. З громадської землі створиться 1.000 парцель по 500 квадратових метрів та будуть їх видержавлювати тільки під тою умовою, що державець буде її управляти сам з рідньою, а здобуті в той спосіб городовину й овочі буде використовувати тільки для своїх власних потреб. Ціна видержавлення є дуже мала, бо виносить тільки 10 левів від парцелі на рік. На цих парцелях заборонено ставити всякі будівлі, хоч би навіть тільки провізоричного характеру. Державець зможе дістати парцелю й на наступний рік тільки тоді, як буде її добре управляти. Парцелі вже починають розділювати.

—o—

ВИСТАВА НІМЕЦЬКОЇ ПРЕСИ В БАРСЕЛЬОНІ.

БАРСЕЛЬОНА, 2. V. — У приявi німецького амбасадора відкрито в Барсельоні виставу німецької преси, що її перевезли з Мадриду. Публика масово відвідувала цю виставу. Першого пополудня оглянуло її 4.500 осіб, другого дня 8.000, третього дня 10.000 осіб. Барсельонська преса помістила обширні статті про організацію преси в Німеччині. Німецька метода звільнити пресу від міжнародніх фінансових впливів — це найбільш новітня реформа у противенстві до перестарілих метод у демократичних краях. Реформа здеґенерованої преси — це одна з точок програми відбудови Европи. В Німеччині преса інформує громадянство все згідно з правдою. Німецька преса зорґанізувала свою воєнну звітову службу, так що німецькі журналісти сповняють свою службу не тільки з пером, але й із зброєю в руці.

Англія числиться з утратою Єгипту

ЖЕНЕВА, 2. V. — Лондонський „Таймс" у статті „Нова фаза" пише, м. ін., що одна фаза боротьби у східній частині Середземного моря закінчена й починається нова. Ворог заволодів тепер грецькими летовищами, вдерся на Еґейське море й займає один острів за другим. В Єгипті буде мабуть приспішена атака від заходу, щоб дійти до мети. Коли б нещастя хотіло, щоб ми втратили Єгипет, тоді все ще існує можливість виграти війну, хоч пропаде значна частина користей внаслідок бльокади. Тоді війна може продовжитися в безконечність, при чому велитенські знищення завернуть цивілізацію багато літ назад.

—o—

През. Фінляндії бере участь у спортовому марші

ГЕЛЬЗІНКИ, 2. V. — У травні відбудеться у Фінляндії одна з найбільших спортових імпрез, які досі були. Швеція і Фінляндія орґанізують велику розгривку обох країн у марші, що притьмарить усі того роду спортові імпрези. В Гельзінках числяться з участю біля міліона учасників, бо видано до 2 міліонів тренінґових карт. Ця імпреза буде боєм за першенство Фінляндії й Швеції. В марші візьмуть участь поодинокі раси всіх народів обох країн. Фінляндський парлямент викликав до співучасти в марші парлямент Швеції. Університет у Гельзінках викликав шведський університет в Успалі. Президент Фінляндії Рюті й голова ради міністрів Ранґель, відомі спортовці, також візьмуть участь у великому марші. В Ляпонії зголосилося 50.000 мужчин.

Брак вісток про долю австралійських вояків

ТОКІО, 2. V. — Як подає аґенція Домеї зі Сідні, австралійський міністер війни заявив у звязку з відворотом австралійських військ із Греції, що доля цих військ викликала велике занепокоєння серед австралійського громадянства. Наразі він не може сказати, скільки вдалося втрятувати австралійських і новозеляндських вояків. На запит, чи вдалося врятувати зброю й муніцію, міністер війни дав вимінаючу відповідь.

Утік грецький корабель з анґл. танками

РИМ, 2. V. — „Джорнале д'Італія" подає з Царгороду: Один грецький транспорт під англійською охороною, що покинув пристань Калямату на південному побережжі Пельопонезу, заатакували його німецькі спадні літаки. Капітан грецького пароплава „Аксапольос", що плив під англійськ. прапором, рішився несподівано відірватися від транспорту й вернувся до пристані. Тоді англійські воєнні кораблі відкрили вогонь на „Аксапольос" і поважно його ушкодили. Та все ж таки він доплив до грецької пристані Льоґга. На чердаку „Аксапольос" були повзи й гармати англійського експедиційного корпусу у Греції.

—o—

— МОРСЬКИЙ СУД у Гамбургу затвердив конфіскату кораблів шведського, голяндського, англійського й індійського походження, що везли вантажі до Англії.

— ЄГИПЕТСЬКІ націоналісти, члени партії Вафд, почали сильну акцію проти приступлення Єгипту до війни. Англійська військова влада наказала увязнити агітаторів партії Вафд.

— „ЕМЕРИКЕН ФИРСТ КОМІТІ" подав заяву у відповідь на слова Рузвелта проти Ліндберґа. Заява стверджує, що завваги Рузвелта про Ліндберґа не свідчать ні про толеранцію ні про пошанування свободи совісти. Внаслідок промови Ліндберґа вплинуло біля 7.000 нових подань про прийняття в члени американського комітету.

— НІМЕЧЧИНА визначила премії для тих рільників, що збільшуватимуть управну площу під цукровий буряк. На кожних 0,25 га нової управної площі в кампанії 1940-41 селянин дістане 3 кг. цукру.

— КАТОЛИЦЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ ЛЕКСИКОН („Католіше Кірхліхе Гандбух") появився в Берліні в новому опрацюванні. На всіх 2,122.000.000 мешканців земної кулі є понад 389 міліонів католиків, 201 міліонів протестантів, 161 міліонів православних і 9 міліонів христіян інших обрядів.

Молодь до випочинкових таборів!

Після цілорічної праці живий орґанізм потребує відпочинку й це така основна життєва правда, що над нею зайво і призадумуватись. У всіх народів світу вже від довших літ виховники дають своїм учням змогу підчас ферій випростувати згорблений хребет, зажити свобіднішим життям серед вільної природи. У молоді по літніх таборах зроджується потреба випробувати свої сили, наскільки вони будуть придатні до щоденної систематичної праці.

Ми здаємо собі докладно справу з того, в яких умовинах працює українська шкільна молодь, добуваючи освіту, цю духову зброю, що нею має мостити шлях для кращого завтра української нації. Кожний її крок позначений важким зусиллям у боротьбі зі злиднями.

Тимто й опікуни й виховники молоді звернули увагу на те, що підчас ферій треба дати молоді нагоду вижитися. Молодь мусить випробувати свої сили й використати вроджені й набуті вмілості через практичну зустріч з життям. Годі уявити собі юнака більше щасливого, як у хвилині, коли він готовиться в літню гарячу днину до табору в гори. Здається, гірське таборове життя ніколи не перестане манити до себе юнаків своїм, повним на враження й пригоди, часом. Юнак пізніше ніколи не перестає тужити за тим повним фізичним і духовим вдовіллям, що ним насолоджувався в гірському таборі серед вільних просторів. У таборі все нове. Щоденне життя тут зовсім відмінне від того, в рідному селі, чи містечку. В таборі збирається одна суцільна громадка юнаків, що має перевести декілька, чи кільканадцять днів свобідно й без догляду настирливих виховників.

Для таборовика найважніше та товариська гутірка при ватрі вечером, коли таборовики, втомлені цілоденною „працею", обговорюють добуті осяги й укладають завтрішню програму.

Кожний таборовик мусить багато уваги присвятити й своїй особистій справності, щоб не попасти товаришам „у зуби". В таборі визбувається всякої недолугости, бо табор — це місце, де фізична й духова справність мають усі дані на повний розвиток. Швидка орієнтація допоможе вам оминути не одну дотинку товаришів, що напричуд скоро завважують усякі недомагання спів-таборовиків. Та й усі ці недотягнення зникають тут самі від себе.

Табор — це школа, в якій молодь найкраще виховується. Та сама земля, яка так легко там на долах дається перекидати лемішем, тут, у горах, ранить гострим гребенем кожного, хто тільки попробував би помагатися з нею. Спокійний біг води в річці рідного села наганяє дрімоту на повіки глядача, гірський потік — уже здалеку своїм шумом остерігає людину, що перед нічим не встоїться. Хто не бував у горах і не подумав би, що той легіт, що ним шумить береза, тріпочеться осика — це брат того навального гураґану, що дерева з корінням рве. Юнак бачить ці живла. У його душі родиться цікавість пізнати природу, а при тому родиться і снага стати володарем цього загадкового світа.

Звідсіля оті довгі балачки при вогнищі, гарячі переспрaви, жадоба виговоритися й переконати товариша цільністю своїх арґументів. Таборовик не марнує і слотливих днів. Це вимріяний час на змістовну ідеольоґічно-виховну роботу. Бо у школі молодь рідко дістає відповідь на те, чого не всилі сама собі розяснити. Не кожний учитель візьметься видвигати такі питання, що на них не знайде потвердження в щоденному практичному життї. А в добре зорґанізованому таборі все знайдуться окремі прелеґенти, що заторкують справи, на які у школі звичайно не стає часу. Тому у таборі краще скристалізовується ідеольоґічне наставлення юнака, засталюється характер.

Ось чому справа таборів у нас така пекуча. Ми заздалегідь повинні закликати нашу молодь, щоб уже готовилась до літніх випочинкових таборів.

Колись для української міської молоді ці табори були недоступні, для селянської за коштовні. Тепер же юнаків до таборів просити й не треба. Вони найкраще знають, що таборове життя — це радість, найкраща нагода гартувати свої сили.

О. Д.

—o—

За розбудову нашого ремесла

(З нагоди ремісничого зїзду)

Український Центральний Комітет скликує, у порозумінні й за згодою влади, зїзд українських ремісників на день 17. травня ц. р. Цей зїзд має розглянути питання про можливості закладання і поширення ремісничих варстатів, справи дошколу наших ремісників та вишколу доросту, як також орґанізації ремісників на українських землях у Ген. Губернаторстві.

Мусимо з признанням підкреслити заініціювання саме цього зїзду. У порівнанні до рільництва, чи фабричного промислу, ремесло можна вважати більше або менше важною ділянкою народнього господарства в інших народів. Але в нашому житті це дуже важна ділянка. А що ремесло грає навіть у високоупромисловлених краях велику ролю, доказом цього є такий приклад: У Німеччині було перед війною, у 1937 р., затруднених 1,5 міл. ремісничих майстрів, 1,5 міл. челядників і 850.000 учнів та техн. і купецьких працівників у ремеслі. Коли ж дораховано родини всіх працівників, то вийшло, що з ремесла жило в Німеччині 1937 р. понад 8 міл. душ, цебто десята частина населення тодішньої Німеччини. Між ними самих тільки слюсарів 832.000, далі понад 500.000 столярів, 330.000 лякерників і малярів, 315.000 пекарів, 550.000 кравців і кравчинь, 240.000 шевців, 225.000 ковалів. Годі тут вираховувати всі професії ремісників. Скажемо тільки, що на 65 мільйонів мешканців у Німеччині було їх так багато, що на кожних 16 родин припадала одна ремісича родина. А проте хто бував у Німеччині, той може засвідчити, що вони живуть вигідно та добре. Немалою була участь ремесла у цілому господарстві, бо обороти ремісничими виробами винесли у 1937 р. аж 22 міліярди марок.

У нас ремісничий світ просто занидів. Ремеслом займалися здебільша жиди й поляки. Такі ремесничі звання, як, напр., коминярі, бляхарі, кушнірі, були і є ще досі на наших землях у Ген. Губернаторстві просто рідкістю. На те складалося багато причин, незалежних від нас, але наше недоцінювання цього звання, а вслід за тим мимовільна відсталість, є також у великій мірі виною.

Український Центральний Комітет хоче це все переломити. Він хоче дати товчок до того, щоби заповнювати недостачі. Тому й заініціював цей зїзд ремісників, щоб почути свої пляни ще й від самих ремісників почути щось про недомагання, про потреби, вимоги й про засоби боротьби з нехіттю до ремесла.

Маємо надію, що цей зїзд буде першою перевіркою наших досягнень і сил у цій ділянці за І-ий рік у нових обставинах, що він причиниться до закріплення орґанізації нашого ремісничого стану, та вкаже шляхи й способи розбудови рідного ремесла. УЦК хоче також довести до того, щоби переломити дотеперішню психіку нашого населення до нехтування ремісничого звання, психозу постійних нарікань нашого ремісничого світу на брак піддержки у своїх та зблизити до себе одних і других.

АРАБИ ЖДУТЬ НА ВИЗВОЛЕННЯ

Після того, як німецькі війська опанували цілий Балкан, увага цілого світу звернулася на ті частини арабського світу, що притикають до Середземного моря. Всі ті краї підлягають більшим, чи меншим, впливам анґлійської політики, чи навіть їх опіці. Анґлія старалася впродовж століть поставити тут свою руку й створити собі рід охоронного валу, який мав боронити перед іншими державами цю дорогоцінну окрасу в короні британської імперії, якою є Індії. З другої сторони цей охоронний вал потрібний до оборони чорного золота — мосульської нафти.

Ці два скарби наказували анґлійцям опановувати східні побережжя Середземного моря і забезпечувати собі їх добровільними, чи насильними, умовинами.

Зокрема в останніх часах перед балканською війною починив анґлійський уряд великі зусилля, щоби зеднати собі ці краї. І сьогодні йде в цьому напрямі безперервна праця.

А висліди? Чим далі посуваються воєнні події, тим гірша ситуація для Анґлії. Коли ще донедавна анґлійський премієр-міністр обговорював успіхи подорожуючого постійно по цих краях міністра закордонних справ Ідена, то тепер старається оминати відповідей на запити послів. Але світ знає, що там ситуація для анґлійців щораз важча. Бльок арабських країв щораз слабший. Прикладом цієї невдачі є перший Ірак. Там починили анґлійці такі навіть кроки, що зуміли змінити для себе уряд. Але не вдалося їм перетягнути на свою сторону військового проводу, за яким стоїть нарід. А військові круги зовсім не думають втягати край у проанґлійську війну.

Приблизно таку саму ситуацію бачимо в Єгипті. Єгипетський уряд заявляє, що сповнить усі зобовязання, по думці умов, одначе не думає брати участи у війні.

Також старання про впливи на французьку Сирію безуспішні, бо Сирія вже за французьких часів змагала до унезалежнення, а тимбільше тепер. І вона чекає догідної хвилини.

Словом, престіж Анґлії падає на Близькому Сході щораз більше, падає разом з німецькими побідами.

„Арабський націоналізм — кінчить на цю тему статтю „Франкфуртер Цайтунґ" з дня 29. квітня — збирає вже від років свої сили, він чуйний і ожидає. Все, що має прийти, є близьке — каже арабська приповідка. Араби ждуть на годину свойого визволення".

—o—

— **АМЕРИКА** поважно загострила контролю над управою й збутом пшениці та кукурудзи. На фармерів, що продавали б пшеницю й кукурудзу більше, як їм усталено, будуть накладати кару від 15 до 50 центів за кожну бушлю.

„Штукас"

Кожна війна має якусь свою окрему прикмету, що нею відрізняється від усіх попередніх. Кожна війна має і свій окремий символ: від серпових возів перських воєн, до скорострілу світової війни. Майбутні історики будуть, без сумніву, добачувати символ теперішньої війни в літаку, зокрема в німецькому спадному літаку, що його коротко звуть „Штука". Практика світової війни виказала необхідність бомбардувальників, що могли б до атакованої цілі зблизитися на зовсім малу віддаль, бо аж тоді бомба може з цілою певністю попасти у вибрану ціль. Цією проблемою займалися перші інжинири й конструктори літаків в цілому світі. Але — й це можна вже нині з цілою певністю твердити — тільки німецьким науковцям і технікам, з питомою їм терпеливістю до безконечних дослідів, вдалося знайти задовільну розвязку. Розвязка ця втілена в машині „Юнкерс 87", у згаданій уже „Штука" („Sturz-Kampfflugzeug").

З вибухом теперішньої війни намагання англійців збудувати такий тип літака не припинилися, але й не принесли успіху. Англійська машина „Блякбурн", що мала наслідувати німецьку „Штуку" — завели відразу, так, що нею перестав світ і сама Англія цікавитися. Американська фірма „Белянца", по численних спробах, мусіла признати, що спадовий літак ставить до матеріялу й способу будови більші вимоги, ніж вона могла б їх виконати. Інший американський модель фірми Дугля розбився при першій спробі лету, так, що фірма вже дальше й не пробувала такі літаки будувати.

Сконструований вже в перших роках німецької дозброєневої акції літак „Ю 87" вже від самого початку виказався, як повний успіх під кожним оглядом. Цю машину випробували практично перший раз в часі еспанської громадянської війни, але свою властиву пробу вона перейшла аж у часі німецько - польської війни. Відомо, що поляки свято вірили в повну безвартість німецької зброї й німецького военного матеріялу. Тимчасом дійсність уже в першому дні війни в Польщі виказала, що ніякий інший боевий засіб своєю практичною вартістю і витривалістю не може перевищити „Ю 87". Відомо багато випадків, що ворожа ґраната відірвала тому літакові ціле підвоззя, а він всетаки міг іще вповні виконати наложене на нього завдання й щасливо вернутися на свою базу. Відомі рівнож випадки, що ворожі кулі були продірявили пропелер, як решето, а літак таки функціонував далі.

Англійські міністерства повітреплавства й передусім пропаґанди намагалися доказувати, що німецька перевага в повітрі мусить скінчитися практично в кількох тижнях, бо: 1) німецька продукція буде багато повільніша, ніж втрати літаків і 2) Німеччині забракне летунів і вона не зможе тими літаками користуватися.

Ці британські твердження вже давно обманула сама дійсність, але на них можна б так відповісти: Негайно, по вибуху війни, Німеччина ввела в своїй продукції літаків методу масовости, подібну до системи фабрик Генрі Форда, що — як відомо — можуть „кожної хвилини випускати одного форда". Про продукцію німецьких літаків від початку війни, як зрештою й перед нею, нема ніякої офіціяльної статистики, але є багато даних припускати, що та продукція дорівнює менш-більш самоходовій продукції фабрик Форда. Факт, що німецькі літаки будуються й складаються в різних частинах німецької держави, виключає можливість повного знищення одної, чи кількох фабрик літаків в часі ворожих нічних налетів, а евентуальне знищення фабрики складових частин не може мати на цілість продукції ніякого впливу.

А тепер справа летунів. Минуло вже багато років від першого зазиву Ґерінґа до німецького народу, а від того часу повітреплавство стало головним обектом зацікавлення й затруднення німецької молоді та ідеалом кожного молодого німця. Студії засад летунства належать до обовязкових предметів в німецьких школах. Це саме торкається різних партійних орґанізацій, зокрема орґанізації молоді. „Гітлер-Юґенд". З вибухом теперішньої війни, поминаючи сотні тисяч нормально вишколених летунів-вояків, Німеччина вже мала величезні маси мужчин і молоді, що були ознайомлені не тільки зі засадами летунства, але й із технічною конструкцією та практичною обслугою літака. Для них стати військовим летуном — це вже тільки справа короткої вправи. На основі вже тільки тих познак можна твердити, що надія на недостачу літаків і летунів у Німеччині — це дійсно мартір дурних.

—o—

З голосів преси

Македонське завсяття

Македонія — гориста країна Балкану в дол. сточищі Струми, Вардару та Бистриці, родюча та багата у копалини. Македонці говорять болгарською говіркою, дарма, що греки й серби вважають їх частиною свого народу. Самі македонці вважають себе окремим народом. Є це народ рухливий, завзятий, відважний. Тому не диво, що ні турецька пятисотлітня неволя, ні, вкінці, грецький і сербський гніт не зломили їх.

Кореспондент „Франкфуртер Цайтунґ" подає у числі з 30. квітня про македонців ось такі помічення з своєї подорожі по Македонії:

„Тисячі споміж них мусіли втікати за границі краю, тисячі мандрували до вязниць. Систематичні змагання денаціоналізувати їх нищенням їх церков, манастирів, забороною мови у слові і письмі, до того політика скольонізування краю сербськими переселенцями та обсада урядів сербським елементом — ось приклади винищування. Противагою цього денаціоналізаційного наступу була боротьба македонців, яких не лякали ніякі засоби ворогів. Для свого національного самозакріплення йшли вони до боротьби з найбільшим запертям проти сербської переваги, навіть тоді, коли боротьба могла виглядати безуспішною. Аж вкінці рішилася доля сербської держави й відкрилися для македонців шляхи до власної батьківщини і свободи".

—o—

РЕВЕЛЯЦІЇ ПРО АНГЛІЙСЬКУ ШПІОНАЖУ В БОЛГАРІЇ

СОФІЯ, 2. V. — Розкриття англійсько-югославянської шпіонської афери в Болгарії зробило велике враження в краю і світі. Шеф болгарської поліції Драґалов зясував куліси тієї справи. Його ревеляції вся преса подала як велику сензацію. При тій нагоді спеціяльно зазначують, якими величезними сумами грошей розпоряджали шпіони й аґенти. В хаті аґента Димітрова знайшли в сінниках 280.000 левів. Сам Димітров втік до югославянського посольства і сьогодні ще десь скривається в Болгарії. Також і по інших болгарських містах знайшли сотки тисяч левів, що були призначені на саботажі й противну державну пропаґанду. На тій підставі можна вже собі виробити поняття, які гроші видавали англійці й серби на шпіонські орґанізації в Болгарії.

Урядовий болгарський щоденник „Вечер" написав з цього приводу, що це рідкий в історії дипльоматії випадок усякої недостачі сорому й сумління. Під охороною міжнародного права англійці й серби творили гнізда змовників і снували пляни перевороту.

КАТАСТРОФАЛЬНИЙ ВІДВОРОТ АНГЛІЙЦІВ

БЕЙРУТ, 2. VI — На сирійське побережжя море викинуло багато трупів англійських і грецьких вояків та багато військових предметів. Це свідчить наглядно про розміри англійської катастрофи у Греції.

—o—

ГРЕЦІЯ ПІД АНГЛІЙСЬКОЮ БЛЬОКАДОЮ

ШТОКГОЛЬМ, 2. V. — Ройтер повідомляє: Торговельний відділ англійського міністерства бльокади подає, що Грецію, з виїмком острова Крети, вважають за територію, зайняту ворогом. Тому вона підлягає приписам про бльокаду.

—o—

ХОРВАТСЬКИЙ ПОСОЛ У БЕРЛІНІ

БЕРЛІН, 2. V. — Іменований послом Хорватії в Берліні д-р Бранко Бензон, прибув 1. V. ранком, у товаристві членів нового хорватського посольства, до столиці Великонімеччини. В імени німецького міністра закордонних справ фон Рібентропа привітав його на двірці радник Петро Піпкгам.

—o—

Чи Англії загрожує голод

ЧИ АНҐЛІЇ ЗАГРОЖУЄ ГОЛОД?

„Мобілізуймо нашу землю!" — Цей заклик видав англійський парлямент після дискусії над англійськими корабельними втратами та положенням англійського прохарчування. А критика, що її висловив особливо Льойд Джордж, була більше, як гостра.

„Палата громад — пише одна шведська ґазета в кореспонденції з Лондону — мусіла перший раз прилюдно дискутувати про можливість голоду в Англії". Міністр сільського господарства заповів, що при уряді творять новий відділ, якого завданням буде використати практично в сільському господарстві надійні висліди наукових дослідів. Англії приходиться тепер тяжко — говорив міністр, — бо вона має на островах прохарчувати в порівнянні зі світовою війною, 6,5 мілінів осіб більше, тоді як поверхня управної ріллі в порівнянні з 1914 р. зменшилася на 4,5 мілінів акрів. Підчас світової війни з 1000 акрів треба було прохарчувати 1195 осіб, а нині вже 1524. Крім того від світової війни поважно зменшилася й врожайність англійської ріллі, так що продукція пащі є нині на одну третину менша, як була підчас світової війни.

При таких заявах англійського міністра, заяви Льойда Джорджа набирають тим більшої ваги. Тоді, як Німеччина винесла зі світової війни відповідну науку й свою продукцію харчів збільшила до максимум, Англія цю ділянку короткозоро занедбала. Дамоклів меч голоду міг би від Англії відвернути тільки подвоєння теперішньої сільсько-господарської продукції та загострення раціоналізаційних розпорядків. Міністр сільського господарства на всякий випадок заповів, що йому віддали тепер до розпорядимости 3000 піонірів для сільського господарства, а крім того „деяку кількість" тих, що відмовлялися від військової служби, та чужинців. Він рівночасно висловив надію, що в тих цілях дістане й деяких німецьких полонених. Та це справді мало, коли порівняти, що в нім. сільському господарстві — поминаючи інші господарські ділянки — працює приблизно 2 мілінони полонених і чужинців. Та до порядку треба довести не тільки справу самого робітництва в сільському господарстві. Тут потрібно передусім довголітньої систематичної підготови, бо під натиском загрози голоду не можна продовж кількох місяців дігнати того, чим треба опікуватися й клопотатися цілі роки. Мобілізувати треба, але перед війною, і це торкається не тільки армії, але ріллі. Її передусім!

—o—

—o—

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР

ТРАВЕНЬ.

3. Субота — пр. Теодора Т.
4. Неділя — 2. Мироносиць.

— СХОДИНИ Комісії Адміністраційного і Державного Права Правничої Секції УЦК відбудуться в понеділок 5. травня в домівці при вул. Зеленій 26/III/7 з рефератом д-ра Павла Лисяка п. з.: „Підстави соціяльної політики сучасної Німеччини". — Початок сходин в 19. год. 3х

— Д-Р ІВАН ЛЕМІШКА, лікар-асистент шпиталю св. Лазаря в Кракові, знаний краківським українцям, як добрий інтерніст, крім того відомий, як ініціятивний і рухливий громадянин — дістав від шефа краківського дистрикту покликання на управителя державної лікарні в Сяноці. Сяніцька громада дістане в його особі ще одного доброго громадського робітника й знаного лікаря-фахівця.

— „БОРОТЬБА УКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНСТВА З ЖИДІВСТВОМ У 18. СТОЛІТТІ". На таку тему виголосить виклад о. Всеволод Дурбак, заходом Секції Наукових Викладів ім. Петра Могили при УОТ у Кракові, Адольф Гітлерпляц 12/II, в суботу, 3-го травня, в год. 19.15. Гостям раді.

— КУРС РИТМІКИ Й ПЛАСТИКИ почався 1-го травня в Кракові. Лекції відбуваються в салі при вул. Льоретанській 18. Інформації та вписи там же, а саме: субота від год. 5. до 7.; понеділок від 4. до 6. та в середу від 4. до 6. години.

— УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ХОР під дир. Володимира Божика, що мав виступити в Варшаві в салі Консерваторії 27. квітня, з причини хвороби 2-ох солістів виступить з концертом в неділю 4. травня. В програмі концерту українські народні пісні визначних українських композиторів.

— УКРАЇНЦІВ, ЩО ВОЛОДІЮТЬ ЧУЖИМИ МОВАМИ, просимо зголоситися до нас, подаючи такі дані: 1. прізвище й імя, 2. рік і місце народження, 3. освіту (точно!), 4. звання (давніше і теперішне), 5. якими мовами володіє у слові, якими у письмі та в якому ступні, 6. у яких чужих краях перебував, та як довго. — Знання світових мов слід зголошувати лише, якщо володіється ними бездоганно. Зголошення слати до Українського Центрального Комітету, Краків, Зелена 26/5.

— ПОЧАТОК КУРСУ ДЛЯ УЧИТЕЛЬОК ГОСПОДИНСЬКИХ ШКІЛ у Криниці призначила шкільна влада остаточно на 5. травня ц. р. Український Центральний Комітет не висилає кандидаткам на курс ніяких залізничих знижок. Дозволи на їзду кандидатки повинні самі вистаратися у відносної місцевої влади (у старостві), на основі посвідки прийняття на курс. — Український Центральний Комітет. 2х

— ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ І ВІДБОРЦІВ. Для скорого виконання замовлень на книжки й часописи з Ген. Губернаторства відкрили ми конта для кожного роду видань зокрема. Тому просимо ВП. Передплатників і Відборців уживати на висилку грошей ЧЕКІВ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ОКРЕМИХ ДІЛІВ:

„Краківські Вісті"-щоденник	ч. конта	3812;
„Краківські Вісті"-тижневик	„	3813;
„Ілюстровані Вісті"	„	3814;
„Дорога"	„	3815;
„Малі Друзі"	„	3816.

Гроші призначені на книжки, образи, картки, вирівнання рахунків за комісову продаж — висилати чеками нашого В-ва ч. 2143. Хто не має наших чеків, може купити чисті блянкети в поштовім уряді, вписати число конта й вислати гроші. Гроші з Німеччини, Протекторату й Словаччини просимо висилати дальше чеками нашого Видавництва, як дотепер: з Німеччини посилати чеками нашого В-ва ПША Берлін 68085; з Протекторату ПША Праг 78513; зі Словаччини чеками Татра-Банка, Філіялька в Братісляве, Братіслява ч. 5015 на рахунок „Украінске Наклядательство в Кракове". Замовлення зі Словаччини можна висилати також на адресу нашого заступника інж. Д. Ярименка, Банська Стіявніца Франтсахта. — На чеках з Німеччини, Протекторату й Словаччини просимо зазначувати, на що призначені гроші. — УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО.

— ОБОВЯЗОК ВИШКОЛЮВАТИ ТЕРМІНАТОРІВ. На підставі першої виконної постанови до розпорядку Ген. Губернатора у справі поділу робочих сил, посередництва праці, фахової порадні й посередництва термінаторських місць, від 1. V. входить у життя обовязок вишколювати термінаторів. Усі приватні й прилюдні заведення господарки заліза й металів, що мають понад 10 робітників, обовязані вишколювати термінаторів відповідно до числа зайнятих нефахових фізичних робітників. Уряд праці або староста рішає, в якій ділянці має заведення вишколювати термінаторів. Приписи про управнення термінаторів і устійнення їх числа залишаються незмінені. На домагання уряду праці або старости керманичі заведень мають дати потрібні інформації про склад залоги й уладження заведення. Керманичі заведень, що хоч обовязані прийняти термінаторів або дати інформації, не сповнять цього, підлягають карі. Ця постанова ввійшла в життя з днем 1. травня 1941.

— З ФРАНЦІЇ повідомляють, що в останніх днях Німеччина доставила Парижеві дальших 20.000 тон бульби й 30.000 тон цукру.

— З НЮ-ЙОРКУ повідомляють, що здержано довіз ісляндських риб до Анґлії, з огляду на німецькі підводні човни.

До всіх наукових працівників-українців

Опрацьовуючи свій другий бібліографічний покажчик наукових праць українців на чужині, цією дорогою звертаюся до всіх тих, що працюють науково, із щирим проханням про надіслання реєстру їхніх наукових публікацій (книжок і відбиток!), опублікованих в рр. 1931—1940, як рівнож і тих за рр. 1920—1931, що не ввійшли до мого „Бібліографічного покажчика наукових праць української еміграції", виданого 1932 р. у Празі.

В реєстрі має бути подане слідуюче: прізвище й імя автора, титул і підтитул твору, місце видання, формат (висота і ширина тит. листу в центиметрах), число сторінок, тираж, ціна; в випадку чужої передмови — автор передмови; при мистецькій окладинці — прізвище мистця.

По можливости прошу надіслати самі книжки, що по використанні будуть передані до „Музею визвольної боротьби України" або до „Словянської Бібліотеки" в Празі, як дар автора. Коли авторові відомо, що його публікації згадані бібліотеки вже мають — не треба такі публікації ані надсилати, ані описувати.

По цей бік совітського кордону нема ні одної української бібліотеки, що мала би загально-український книжковий асортимент та могла би послужити вповні українському бібліографові для його праці. Інтереси української науки й культури однак вимагають, щоб і при таких несприятливих умовах були заховані наукові й культурні здобутки нашої еміграції. Тільки допомога широкого загалу може облегчити українському бібліографові його заслужену й тяжку працю, що й примушує до звернення з цими рядками до всіх, кому дороге майбутнє українського народу.

Реєстри та публікації проситься надсилати на адресу: Петро Зленко, Прага XII, Ранкова 38.

Зі спорту

ДО ВІДОМА КУРЕНЯМ МОЛОДІ ПЕРЕМИСЬКОЇ ОКРУГИ.

Продовж місяця травня відбудуться районові „Свята весни":

Дня 18. травня в Малковичах, при співучасти куренів: IV, VII, IX і XXVIII.

Дня 25. травня в Оріхівцях при співучасти куренів: X, XI, XII, XXVII.

Дня 1. червня в Кусеничах при співучасти куренів: II, XX, XXVI.

Час і місце свята у західньому і центральному, районі буде проголошений. Якщо курінь, приділений до іншого району, хотів би взяти участь у святі теж і в другому районі, мусить про це повідомити Р. О. н. М. і одержати дозвіл та згоду господаря. Господарі свят мусять на 14 днів перед святами внести прохання до Крайсгавптмана за дозвіл через Делеґатуру. Всі курені, що беруть участь у святі, зобовязані зголосити програму на 7 днів перед святом господарям свят, господарі на 5 днів предложать програму свят до затвердження в Делеґатурі.

Окружний біг навпростець в Оріхівцях на трасі 4000 м. для мужчин, 1000 м. для жінок і 1000 м. для юнацтва, відбудеться дня 11. травня.

Всі КМ стануть до змагань за відзнаку фізичної справности. Змагання відбудуться ґрупами в слідуючому порядку: Дня 28. і 30. 5. Перемишль; — 1. 6. **Валява**, Дусівці, Лишатичі; — 15. 6. **Малковичі**, Дуньковички, Журавиця; — 15. 6. **Бушковички**, Бушковичі, Болестрашиці; — 22. 6. **Гнатковичі**, Трійчичі, Дрогоїв, Оріхівці; — 29. 6. **Мацьковичі**, Кусениці, Батичі, Уйковичі; — 6. 7. **Бовнно**, Вапівці, Кінківці, Острів; — 13. 7. **Коритники**, Красичі, Речпіль; 20. 7. **Середня**, Кривецька Воля, Скопів. — Господарі — надруковані грубшим друком — подбають про приготовання площі й виряду. Змагання відбудуться без огляду на погоду.

Красник Іван,
референт опіки над молоддю.

БІГ НАВПРОСТЕЦЬ У ВАЛЯВІ.

Дня 21. квітня відбувся у Валяві біг навпростець VII. Куреня Молоді ім. Івана Ґонти. До бігу стануло 53 членів КМ, в тому: 12 мужчин, 19 жінок, 19 юнаків і 13 юначок. Біг покінчили всі. Траса для мужчин була довга на 4.000 м., для юнаків і жінок 1000 м. Перше місце в бігу на 4.000 м. здобув Копитко Матвій у часі 14'20"; 2-ге місце Пелех Петро в часі 14'45". — В бігу на 1000 м. юнаків перше місце осягнув Ґалан Теодор у часі 4'37", 2-ге місце Заблоцький Нестор 4'40". — З жінок: перше місце Мокрена Худо в часі 4'45", 2-ге місце Евгенія Саламан у часі 4'46". — З юначок: перше місце Мушинська Софія в часі 4'41", друге місце Волошин Марія в часі 4'43".

УКРАЇНЦІ ВІТАЮТЬ ҐЕН. ҐЕБЕРНАТОРА

„Кракавер Цайтунґ" у ч. 99 пише м. ін: „Скрізь українці уладили малі тріюмфальні ворота, прибрані німецькими й українськими прапорами, прикрашували стіни домів німецькими й українськими прапорами, посередині картинами Фірера й д-ра Франка. На вулицях стояли старші й молоді з малими паперовими прапорцями в руках, сільська молодь у її пестрих одягах вітала його з радісним захопленням, так що вкінці Ґен. Ґубернатор мусів переривати їзду та перебувати деякий час між населенням.

ЯПОНСЬКІ ВІЙСЬКА ВИСІЛИ НА ОСТРОВІ ТСІЄНЯНШАН

ШАНГАЙ, 2. V. — Як подає пресовий відділ японської фльоти на територіяльних китайських водах, частини японської морської піхоти висіли 28. IV. на острові Тсієняншан, 7 км. на південь від Чінгаю, де зломили сильний опір китайських військ. Японці здобули 13 гармат, 1377 ґранатів, 1 скорострія і 123 крісів. Японська фльота зайняла китайську канонірку „Гайгунґ", містоти 2.000 тон.

—o—

— ПРОВІДНИК фінського союзу правників, проф. Гаатая, говорив на міжнародньому правничому конґресі в Берліні про введення в новій Европі права дідичних господарств. Проф. Гаатая заявив, що дбати про скріплення звязків між кровю й землею, це одно з найпочесніших завдань правників. Право дідичних господарств означає для всіх країв величезний поступ, хоч муситься мати на увазі природні властивості поодиноких країв і народів.

— В АНҐЛІЙСЬКІЙ палаті громад один із консервативних лордів ствердив, що в промірі 50 миль довкруги Лондону є ще й нині вартісної, але цілковито запущеної, землі більше, як на якому небудь порівняльному терені Европи.

— З МАДРИТУ повідомляють, що національний рижовий синдикат уділив був селянам, які риж управляють, на 1940 рік понад 45 міліонів пезетів кредиту (10,6 міліонів нім. марок). Ця кредитова політика причинилася до того, що стан управи рижу осягнув уже передвоєнний стан, та виказує дальшу тенденцію росту.

— В АНҐЛІЇ далі зменшено пайки харчів для населення. Пайка мяса виносить тепер тижнево вже на 100 ґрамів менше, як у Німеччині. На тиждень анґлієць може дальше купити: 50 ґр. товщу, 28 ґр. сира й 119 ґр. мармеляди менше, ніж німець. Тяжко й найтяжче працюючих в Анґлії не узгляднюється.

— ШВЕЦІЯ приготовляється на дальшу гострішу раціоналізацію. Як повідомляють, багато крамниць із спеціяльною продажжю мають зліквідувати.

КОМУНІКАТ УКРАЇНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ В КРАКОВІ

Справа додаткових харчевих карток.

Повідомляємо, що додаткові харч. карти на місяць травень 1941 р. видаватимуть в УДК, Краків, Льоретанська 18., в днях: 2, 3, 5 і 6 травня від год. 8—12 і від 15—17 в такому азбучному порядку:

3. V. (субота)	„	— И, І, К, Л, М
5. V. (понеділок)	„	— Н, О, П, Р, С
6. V. (вівторок)	„	— Т, У, Ф, Х, Ц, Ч, Ш, Щ, Ю, Я

До одержання харч. додаткових карток вимагається предложення:

а) особистої виказки (Авсвайскарти), або посвідки реєстрації в УДК.

б) виказки вплачених датків до УДК,

в) червоної харчевої картки, а від українців з околиці Кракова. потвердження замельдування в місцевості замешкання (або також червоні харч. карти).

УДК, Краків.

З українського життя

КООПЕРАТИВНИЙ КУРС У КРИНИЦІ.

Найбільшою перепоною в поширенні й поглибленні кооперативної праці є брак фахово вишколених людей у низових клітинах. Щоб тому бодай у части зарадити, Союз Українських Кооператив улаштував для своїх кооператив двотижневий кооперативний курс у Криниці. Це був перший такий курс на терені Криниччини. Дозвіл на курс виєднав голова У. Д. К. Осип Навроцький. Метою цього курсу було вишколити перш за все книговодів для сільських кооператив.

На курс записалося 25 кандидатів, та не всі на нього прибули. Курс почався 1. квітня, покінчився 14. квітня. Закінчило його 15 учасників. Крім цього один книговод користав продовж 5 днів тільки з викладів книговодства. Кандидати були з таких сіл: Фльоринка (3), Верхомля Велика (2), Нова Весь, Мохначка Вижна, Мохначка Нижна, Мушинка, Лелюхів, Лосе, Ястрябик, Лабова, Складисте, Війкова і Злоцьке.

На курсі викладали: дир. О. Станимир (з Перемишля) — кооперація й наука про торгівлю, 7 годин, крім цього 4 год. товарознавства; дир. Волод. Клосівський — кореспонденцію, 3 год.; п. М. Шупяний від УДК — національне виховання і культурно-освітня праця в УОТ, 1 год.; дир. А. Гончаренко — товарознавство сіл.-госп. продуктів, 1 год.; п. В. Луцейко — пакування й сортування та пересвітлювання яєць, 2 год.; м-р М. Кушнір від УДК — співпраця УОТ з кооперативою, 1 год.; п. С. Ревак, інстр. „Сіль. Госп." — сільсько-господарська освіта й праця в „С. Госп.", 1 год.; проф. П. Кравчук — історія і господ. ґеоґрафія України — 2 год.; проф. Ю. Мінко — рільництво в сучасній Німеччині — 1 год.; дир. П. Крушельницький — правні приписи найновіших розпорядків, 1 год.; Іван Ґамбаль — рахунки й калькуляція товарів, 15 год.; Андрій Качор — книговодство, 42 год. і статут кооперативи, 3 год. Разом було 84 години викладів, з того половина годин використана на книговодство.

Закінчення курсу відбулося коротким іспитом при комісії, зложеній з начального директора СУК інж. В. Вакуловського, представника УДК ред. Ст. Волинця, управителя курсу А. Качора і інстр. СУК Івана Ґамбаля. По іспиті начальний директор СУК і представник УДК попрощали курсантів, бажаючи їм багато осягів у цій надійній праці. Після роздачі посвідок покінчення курсу — учасники, на память, спільно відфотоґрафувались. К-р.

ПОРОХНИЧЧИНА НЕ СПИТЬ.

Здавалось би, що Порохниччина переживає застій у праці й не має з чим перед загалом показатись. Одначе так воно не є; праця йде вперед і переорює цей, дуже занедбаний, переліг, підготовляючи його під новий засів і в освітній і господарській ділянці.

Ціла праця зосереджується в Делеґатурі УДК у Порохнику, яка заанґажувала спеціяльного орґанізатора Ванкевича Ст. для ведення культ.-осв. праці та Ю. Прокопова, як урядовця для ведення канцелярії Делеґатури й опіки над кооперативами (на 12 сіл, що їх охоплює Делеґатура, з яких тільки два мають малу українську більшість — є 11 УОТ та 11 кооператив).

В освітній ділянці зроблено в останніх місяцях доволі багато. По наладнанні внутрішньо-орґанізаційної праці в УОТ-ах, розпочалась властива діяльність, що дотепер має за собою гарні осяги. Всі читальні подбали про бібліотеки; УОТ в Порохнику та Розборі Округлому закупили бібліотеки ч. І, а інші УОТ, крім Хорова й Угорки, де є давніші гарні бібліотеки, придбали бібліотеки ч. III. Нема вже тепер ніодної читальні, що мала б менше, ніж біля 150 книжок! Всюди, крім Слебідної, зібрано коляду, а в 3-х селах відбулась традиційна просфора, влаштована УОТ-ами в Хорові й Крамарівці та гр.-кат. парохіяльним урядом у Порохнику для парохіян Порохника, Гавлович, Тиневич, Хорова й Угорки. На особливу увагу заслуговує просфора в Порохнику, що в ній узяло участь біля 120 осіб. Підчас просфори попи́сувався гурт дітей із місцевої захоронки, співав хор УОТ, а переведена збірка на Українську Зимову Допомогу дала понад 70 зол.

Три читальні району мають хор: Розбір Округлий — веде о. П. Куманяк, Порохник — Л. Григоріїв та Хорів — веде А. Сикала. Хор читальні в Порохнику виступив 19. січня з концертом колядок і народніх пісень; дохід — понад 70 зол. — призначено теж на Зимову Допомогу. Концерт пройшов із гарним успіхом і тому треба б за всяку ціну ту корисну працю продовжати.

Концерти в честь Т. Шевченка частинно вже відсвятковані: Крамарівка, Гавловичі, Угорка, Хорів, Чудовичі, Ріплин, Порохник; підготовляє ще Розбір Округлий. У концерті в Крамарівці брали активну участь хлопці з Відділу Служби Батьківщині в Порохнику, що зробило дуже корисне вражіння серед населення села.

Відбулося теж кілька **театральних вистав**; недостача репертуару й саль не дозволяє розгорнути в цьому напрямі живішої діяльности. В останньому часі повстала Освітня Комісія при Делеґатурі з делеґатом о. Яхимовичем у проводі, що дбатиме про реферати на сходинах читалень району.

Щоб виховати свідомий актив, зорґанізовано самоосвітні гуртки й курси навчання для неписьменних та й інші курси. **Самоосвітні гуртки** були в Тиневичах, Гавловичах, Розборі Округлім, Чудовичах, Хорові, Угорці й Порохнику, **курси для неписьменних** у Крамарівці, Угорці, Чудовичах, Розборі Окр., Тиневичах і Ріплині. Багато труду вложили в цю працю учителі, особливо ж у Крамарівці, Розборі Окр. і Чудовичах.

У Порохнику зорґанізовано **курс 7-ої кляси** народньої школи, що начисляє 34 учасників із довкільних сіл. Веде курс п. Савчак при допомозі о. Шуляки, п Кота, п. Боровець і п. Ванкевича. Курс дасть змогу нашій молоді підготовитись до фахових шкіл; наука розчислена на 5 місяців.

Відбувається теж **курс провідниць дитячих садків** під проводом п. Л. Боровець та СС. Служебниць; учасниць 12. Є це сільські дівчата, які своїми осягами дають певність, що зуміють якслід вивязатись із цього великого обовязку. Подивляти треба учасників цих курсів. Цілу весну, хоча в Порохниччині є тепер великі болота, приходять вони 3 рази тижнево, щоб використати догідну пору, не зважаючи на те, що мають по 4—7 км. дороги! Це без сумніву гарний доказ дисципліни й приклад для неодного з міщан Порохника, яким часто не хочеться перейти й 20 метрів.

Майже в усіх читальнях відсвятковано, хоч би тільки рефератом, усі важніші роковини — 22. І., 29. І., і т. д.

Найслабше дотепер іде праця в Слебідній і Розборі Довгім. Причина в дуже сильному спольщенні цих сіл, де велика частина наших людей не може дотепер отрястись із ганебних залишків неволі. У Слебідній створено гр.-кат. каплицю, щоб вирвати село з-під впливу польських учителів і священиків. У посвяченні каплиці взяв участь провід Делеґатури та посадник Порохника А. Шуплат. Населення Слебідної горнеться все більше до рідної каплиці, відживаючи не тільки під національним, але також під релігійним оглядом, бо дотепер навіть під релігійним оглядом стояло це село — завдяки впливам польської „культури" — позаду інших сіл. Ініціяторам і реалізаторам відкриття каплиці буде Слебідна напевно вдячна.

Важним господарським осягом є передусім заснування **кредитової кооперативи „Сила" в Порохнику** в дні 14. грудня м. р. Дотепер має ця кооператива 75 членів та 132 заявлених уділів; обертає вже тепер значним капіталом. Заанґажувала теж кооператива спеціяльну канцелярійну силу, п-ню Григоріїв. Започатковано дрібну ощадність, що охоплює школи й молодь. При сприятливих умовинах стане „Сила" фінансовим двигуном у господарці Порохниччини та започаткує розвиток рідного промислу.

Оце білянс що-найважнішої праці Порохниччини; вказує він на те, що за час останньої зими ця частина Посяння сильно наблизилась до своєї мети — повного відродження. Ос. Нов.

ВЕЛИКДЕНЬ У НІМ. ПЕРЕМИШЛІ.

Свято Воскресення Христового проминуло в Н. Перемишлі дуже врочисто. У Вел. Пятницю відбулося заложення плащаниці, а ввечері відправили три священики і два діякони під проводом о. Ігумена Барабаша ЧСВВ гарну Єрусалимську Утреню. Церква була переповнена вірними з Перемишля та околиці. У Велику Суботу ввечері численне священство під проводом пароха о. ігумена Барабаша відправило Воскресну Утреню, в якій взяли участь маси народу. Підчас Богослуження співав міш. церковний хор під управою м-ра Чубинського. Чудову пісню „Плотію уснув" виконав вдатно на тлі хору баритон Р. Маринович. У сам день Воскресення Христового в год. 9. вранці відправив о. ігумен Барабаш в асисті двох діяконів: о. Паславського й о. Балика ЧСВВ торжественну Службу Божу, в часі якої вірні мали змогу чути ще раз могутнє „Плотію уснув". Після Служби Божої виголосив о. ігумен Барабаш відповідну проповідь. В часі Служби Божої співав гарно церковний міш. хор під проводом м-ра Чубинського.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: **Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол.,** 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: **1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.**
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: **30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово.** Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: **Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва.** Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — **повинен наперед присилати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.**

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": **Передплату треба виплати згори. Передплата однакова в краю й закордоном.** Часопису на кредит не можеме висилати. **При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.**

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: **Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr.** 3.812. З Німеччини **чеками нашого видавництва за Postscheckkonto Berlin № 68085.**
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislave, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. **Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.**

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. .
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79